Dosar nr. 3-2762/2025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

12 martie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Scurtu Valeriu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 13 noiembrie 2025, Scurtu Valeriu a depus o acțiune în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În argumentarea acțiunii reclamantul a menționat că în baza cererii 95/2015/2787 din 08.12.2015 i-a fost stabilită achitată pensia în cuantum de 1.442,8 lei, care ulterior a fost reexaminată, iar la moment, începând cu data de 01.04.2025 cuantumul pensiei constituie 6.025,94 lei. La 09 iunie 2025 s-a adresat către Casa de Asigurări Sociale oficiul Ciocana, prin care a solicitat reexaminarea dosarului de pensionare și ce documente juridice au stat la baza înregistrărilor a contribuțiilor de asigurări sociale în contul CPAS 95100885051 din perioada 2020-2025. Prin răspunsul cu nr. 16/25 din 25.06.2026 CTAS Ciocana a comunicat că potrivit datelor din Registru de stat al evidenței individuale agentul economic SA „Moldovahidreomas, pentru lunile: iulie 2020 - aprilie 2022; iunie 2022- decembrie 2022, februarie 2023-aprilie 2025 a prezentat Forma 4 BASS fără indicarea calculului pentru aceste persoane, fapt care este confirmat datele din extrasul din contul din dosarul de pensionare tipizat si anexat la data de 14.01.2023 din Sistemul Informațional „Protecția Sociala”.

Susține reclamantul că CTAS Ciocana nu respecta prevederile Ordinului nr. 261 a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la implementarea Formularului REV 5 care a intrat în vigoare începând cu 01.01.2009. Angajatorii sunt obligați să prezinte formularul REV 5 pe fiecare persoana asigurata si numai în baza acestor informații CTAS introduce contribuțiile de asigurări sociale în Registru de stat și în contul CPAS a persoanei asigurate. Astfel CTAS Ciocana prin acest răspuns se contrazice cu propriile date înscrise în perioada 2020-2025 în fiecare luna în contul CPAS a lui Scurtu Valeriu. În Extrasul din contul personal CPAS 95100885051 eliberat de CTAS Ciocana sunt reflectate toate contribuțiile calculate, reținute

declarate corespunzător și înregistrate în modul si termenii stabiliți pe fiecare lună începând cu anul 2020 pana în iunie 2025 declarate de angajator.

Notează reclamantul că la 04.09.2025 s-a adresat cu o cerere prealabila către Casa Teritoriala de Asigurări Sociale a oficiului Ciocana prin care a fost solicitat reexaminarea dosarului de pensionare cu scopul recalculării mărimii pensiei pentru stagiul de cotizare din perioada 2020- 2025. Nefiind de acord cu răspunsul CTAS sectorul Ciocana din 23.09.2025 a depus o cerere prealabila în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat reexaminarea dosarului de pensionare si calcularea, stabilirea pensiei pentru stagiul de cotizare din perioada 2020-2025 în conformitate cu datele din contul personal CPAS 95100885051. Casa Națională de Asigurări Sociale prin răspunsul cu nr. l657/25 din 13.10.25 a respins cererea lui Scurtu Valerii motivând ca angajatorul nu a achitat contribuțiile de asigurări sociale în cont.

Menționează reclamantul că, Casa Națională de Asigurări Sociale în perioada de litigiu 2020-2025 a recepționat de la angajatorul SA „Moldovahidromas,, dările de seama și a înregistrat contribuțiile de asigurări sociale reținute, calculate și declarate de către angajator în contul personal CPAS 95100885051 pe numele Scurtu Valeriu. În condițiile, în care angajatorul a prezentat dări de seama pe numele lui Scurtu Valeriu și Casa Națională de Asigurări Sociale a înregistrat aceste contribuții ca stagiu de cotizare , organul de asigurări sociale in persoana CNAS-ului nu a dat curs cererii de recalculare a cuantumului pensiei si a invocat în suportul poziției sale alegații care nu rezista criticii. Or, neincluderea perioade de activitate la SA „Moldovahidromas,, (2020-2025) pe motivul ca neachitării contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator nu sunt plauzibile, deoarece neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale calculate, reținute, declarate de către angajator nu pot fi imputate salariatului din moment ce responsabilitatea de a vărsa sumele respective si sancțiuni pentru inacțiunile date o poarta in exclusivitate angajatorul. Contribuțiile de asigurări sociale se rețin din salariul angajatului la sursa de plata, mai mult decât, potrivit art.29 din Legea 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale în vigoarea pana la 01 ianuarie 2017, nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu poate afecta plata drepturilor cuvenite asiguraților. Sub imperiul legii pre citate au derulat activitățile de munca în cadrul SA „Moldovahidromas” pe cale de consecința, de efectele acesteia trebui sa beneficieze necondiționat.

Organul de asigurări sociale nu poate priva persoana de dreptul la pensie justificând poziția sa pe motiva formale, de altfel, înscrierea sumara despre stagiul de munca si contribuțiile înregistrate in contul CPAS este considerata dovada a stagiului de cotizare pentru activitatea realizata (pct. 84 din Regulament). Imputarea să se adreseze către angajator este excesiva si depășită de la cadrul normativ pertinent, împovărarea cu sarcini care nu ii sunt proprii. Beneficiarul pensiei nu trebuie sa depindă de factorii ce nu ii sunt controlabili, iar dubiile ivite in acest aspect trebuie interpretate in favoare dansului.

Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind sistemul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați a statuat cu titlu de principiu ca un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art.46 si respectiv , art 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeana numai in cazul când dreptul social respective este dobândit si are o valoare economica.

Reclamantul referindu-se la prevederile legale ale art. 20, art. 53 din Constituția RM, art. 2006 alin. (1) din Codul civil, art. 19, art. 20, art. 164 alin. (1), art. 165 alin. (1), art. 189 alin. (1), art. 206 alin. (1) lit. b), d) din Codul administrativ, art. 85 alin. (1) lit. a), art. 94 alin. (1) din Codul de procedura civilă, art. 5 al Legii nr. 213 din 31.07.2023.

Cere reclamantul Scurtu Valeriu:

- recunoașterea ilegală a răspunsul CNAS cu nr. 1657/25 din 13.10.2025;
- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de reexaminare a pensiei pentru stagiul realizat din perioada 2020-2025;
- încasarea din contul pârâtului a sumei bănești cu statut de cheltuieli de judecată.

În ședința de judecată reclamantul Scurtu Valeriu nu s-a prezentat, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul acesteia.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Viorica Rotaru în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii. În susținerea poziției a menționat că potrivit dosarului de pensionare, cet. Scurtu Valeriu este beneficiar de pensie pentru vechimea în muncă, începând cu data de 08.12.2015 stabilită în temeiul Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (perioada 22.03.2011 - 30.04.2014 a fost beneficiar de pensie de dizabilitate accentuată). Totodată, la data de 29.09.2025 reclamantul urmărind scopul reexaminării dreptului la pensiei, în conformitate cu art. 33 alin. (1) lit. c), alin. (4^2) din Legea nr. 156/1998, a depus o cerere prealabilă privind reexaminarea dosarului de pensionare și calcularea pensiei pentru stagiul de cotizare pentru perioada de activitate din 2020 până în 2025. Urmare examinării cererii prealabile și actelor anexate, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr. 1657/25 din 13.10.2025, prin care a respins cererea prealabilă, ca fiind inadmisibilă, or, cererea depusă de reclamant nu corespunde prevederilor Codului administrativ, inclusiv Legii 156/1998 privind sistemul public de pensii. La fel, în motivarea legalității răspunsului nr. 1657/25, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat următoarele aspecte esențiale și anume.

Potrivit art. 33 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă. Aliniatul (4^2) din prezenta normă stipulează că, reexaminarea pensiilor pentru limită de vârstă, stabilite până la 1 ianuarie 2019, se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr.1^1.

Totodată, potrivit art. 6 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, stagiul de cotizare al persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții în mărimile stabilite de legislație și împărțirea acestei sume la 12. Rezultatul obținut se rotunjește până la o unitate după virgulă. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decât suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim lunar pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional sumei achitate.

Notează pârâtul că, pentru perioada de activitate solicitată de a fi inclusă în stagiul de cotizare pentru calcularea pensiei, nu s-au achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, Casa Națională de Asigurări Sociale nu are motive de fapt sau de drept în vederea satisfacerii cererii reclamantului. Imposibilitatea reclamantului de a beneficia de reexaminarea dreptului la pensie în cazul persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie, a fost generat de neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat a agentului economic în proces de insolvabilitate, S.A. Moldovahidromaș, c.f. 1002600041077, or, una din condițiile principale a calculării stagiului de cotizare este achitarea contribuțiilor în mărimile stabilite de legislație, mai mult ca atât, unul din principiile organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale prevăzut în art. 3 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de

asigurări sociale este principiul contributivității, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite. Astfel, la achitarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat, respectiv survenirea circumstanțelor noi cu referire la stagiul de cotizare și a venitului asigurat, Casa Națională de Asigurări Sociale v-a examina oportunitatea reexaminării pensiei reclamantului în conformitate cu art. 33 din Legea nr. 156/1998.

Cu referire la măsurile întreprinse de către Casa Națională de Asigurări Sociale față de angajatorul S.A. Moldovahidromaș, informează pârâtul că potrivit art. 20 alin. (1) al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, calculul și plata contribuției de asigurări sociale se fac lunar de *către angajator.* Totodată, alin. (5) al aceluiași articol stabilește că, plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cei finanțați de la bugetul public național, sunt obligați să calculeze și să vireze, în mărimea cuvenită și în termenele stabilite în anexa nr. 1, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, aferente salariilor calculate și altor recompense. Prin urmare, angajatorul este obligat să calculeze și să declare contribuții de asigurări sociale pe fiecare angajat.

Menționează pârâtul că, începând cu anul 2021 prin Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative a fost abrogat art. 21 din Legea nr. 489/1999 care reglementa baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru asigurați. Așadar, din salariile angajaților nu se rețin contribuții de asigurări sociale, acestea fiind achitate integral de către angajator. În consecință, datele în conturile personale de asigurări sociale se înscriu în temeiul informațiilor declarate de angajator.

Totodată, comunică pârâtul că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău nr. 2i-516/20 din 30.05.2022, s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de S.A. „Moldovahidromaș" Creanțele validate au constituit 13 690 065,40 lei, inclusiv contribuții datorate de angajator în sumă de 8 942 379,91 lei și majorări de întârziere în sumă de 4 747 685,49 lei, aferente perioadei iunie 2020 - aprilie 2022. La situația curentă, S.A. „Moldovahidromaș" nu a achitat aceste creanțe față de Casa Națională de Asigurări Sociale, iar la momentul actual, societatea înregistrează datorii istorice și curente totale față de bugetul asigurărilor sociale în sumă de 29 871 446,57 lei. În contextul menționat, pentru perioadele în care S.A. „Moldovahidromaș" înregistrează datorii față de bugetul asigurărilor sociale, prestațiile sociale nu pot fi stabilite, întrucât lipsa virării contribuțiilor în contul personal al asiguratului împiedică includerea acestor perioade în stagiul de cotizare. Totodată, precizează că Casa Națională de Asigurări Sociale nu are competența de a controla achitarea contribuțiilor sociale de către angajatori.

Conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 489/1999, colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, controlul corectitudinii calculării și virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu drepturile atribuite acestuia și în modul stabilit de legislația fiscală.

Reiterează pârâtul că, pensia este un drept bănesc cuvenit asiguratului, în condițiile Legii nr. 156/1998, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat. Iar, articolul 32 al Legii nr. 489/1999, prevede că neplata în termenele stabilite a contribuțiilor de asigurări sociale de către asigurații cu declarație de asigurare sau cu contract de asigurare, atrage după sine decăderea din drepturile la prestații până la achitarea contribuțiilor restante și a majorărilor de întârziere. Astfel, conform normelor prenotate supra, angajatorul (conducătorul întreprinderii și contabilul-șef) este obligat să prezinte informația cu privire la calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru fiecare perioadă de gestiune pentru toți angajații din cadrul entității unei structuri teritoriale a Casei Naționale de Asigurări Sociale.

În consecință, lipsa informațiilor în Registrul evidenței individuale, precum și neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale pentru o anumită perioadă, atrage după sine neincluderea perioadei respective în stagiul de cotizare.

Conform art. 31 alin. (1) din Legea nr. 156/1998, pensia/reexaminarea pensiei se acordă la cererea persoanei care a obținut dreptul la pensie sau a reprezentantului său legal. (3) Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 60 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare, or, reclamantul deși a fost informat nu a respectat procedura administrativă de emitere a actelor administrative individuale care pot fi contestat conform Codului administrativ.

Ținând cont de cele relevate supra, la caz, constată pârâtul lipsa unui act administrativ individual defavorabil, emis în privința reclamantului pasibil de a fi contestat în conformitate cu tratamentele Codului administrativ, fapt ce denotă caracterul inadmisibil a acțiunii înaintate.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei și explicațiile participanților la proces denotă că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 95/2015/61457 din 24.12.2015 reclamantului Valeriu Scurtu i-a fost stabilită pensie pentru limită de vârstă. (f.d.1-2 dosar administrativ)

La 09 iunie 2025, Scurtu Valeriu a depus cerere de reexaminare a pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei. (f.d. 35)

Urmare a cererii din 09 iunie 2025, depusă de Scurtu Valeriu cu privire la reexaminarea pensiei, la 25 iunie 2025, a fost emisă decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 16/25 de refuz de reexaminare a pensiei. (f.d.9)

La 04 septembrie 2025, Scurtu Valeriu s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana cu o cerere prealabilă prin care a solicitat răspuns pe marginea demersurilor înregistrate cu nr. 22/25 din 25.07.2025 și nr. 24/25 din 12.08.2025. (f.d. 86-87 dosar administrativ, 10)

În urma examinării cererii prealabile din 04.09.2025, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, a emis răspunsul nr. S/26-25 din 23.09.2025. (f.d. 11)

La 29 septembrie 2025, Scurtu Valeriu s-a adresat Casei Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea răspunsului nr. S/26-25 din 23.09.2025 și emiterea unui act administrativ privind reexaminarea pensiei și includerea în stagiu de cotizare a perioadei în care a activat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă. (f.d.12)

În urma examinării cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin răspunsul nr. 1657/25 din 13.10.2025, i-a refuzat reclamantului în satisfacerea cerințelor invocate. (f.d.13)

La 13 noiembrie 2023, reclamantul Scurtu Valeriu, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

Reieșind din textul retențiilor formulate în acțiune, Scurtu Valeriu, a solicitat, anularea deciziei nr. 16/25 din 25 iunie 2025 și deciziei nr. 1657/25 din 13 octombrie 2025, emise de Casa Națională de Asigurări Sociale și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, să efectueze reexaminarea și recalculare pensiei, prin includerea a stagiului de cotizare realizat după stabilirea pensiei în perioada anilor 2020 – 2025.

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 16/25 din 25 iunie 2025 de refuz în reexaminarea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1657/25 din 13 octombrie 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă acte administrative individuale defavorabile.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Conform art. 31 alin.(2) și (3) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art. 40 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

Actele cauzei și circumstanțele indicate supra atestă îndeplinirea condițiilor de respectare a procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii.

Prin depunerea cererii prealabile din 29 septembrie 2025 au fost realizate condițiile impuse de art. 208 Cod administrativ. Totodată, acțiunea a fost depusă în termen de 30 zile de la notificarea decizie nr. 1657/25 din 13 octombrie 2025.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința temeiniciei acțiunii.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și probatoriului administrat de participanții la proces se atestă că, reclamantul, Valeriu Scurtu, prin Decizia de stabilire a pensiei nr. 95/2015/61457 a devenit beneficiar de pensie pentru limită de vârstă începând cu data de 10.11.2015. (f.d. 1 dosar administrativ)

Prin Decizia de schimbare a pensiei nr. 2016/95/31997, pensia reclamantului a fost recalculată începând cu 01.10.2016. (f.d. 25 dosar administrativ)

Ulterior, prin Decizia de reexaminare a pensiei nr. 95/2023/1467, pensia reclamantului a fost recalculată începând cu 01.02.2023 pe baza noului stagiului de cotizare realizat după stabilirea pensiei. (f.d.67-68 dosar administrativ)

La 09 iunie 2025, Scurtu Valeriu a depus cerere de reexaminare a pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei. (f.d. 35)

Urmare a cererii din 09 iunie 2025, depusă de Scurtu Valeriu cu privire la reexaminarea pensiei, la 25 iunie 2025, a fost emisă decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 16/25 de refuz de reexaminare a pensiei, fiind comunicate următoarele:

”În urma, introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999) conform art.7 din legea menționată, stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

În conformitate cu art.8 al legii menționate, baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare.

În situațiile în care lipsește informația despre careva perioade în contul persoanei asigurate, perioadele respective nu se includ în stagiul de cotizare si la determinarea venitului mediu lunar asigurat valorizat.

În rezultatul examinării dosarului de pensionare s-a constatat, că dvs., în baza cererii nr. 989 din 05.01.2023, i s-a efectuat reexaminarea pensiei pentru limită de vîrstă, pentru un stagiu de cotizare de 4 ani 6 luni cuantumul căreia a constituit de la 01.02.2023 - 4 482,34 lei, iar de la 01.04.2025 constituie 6025,94 lei lunar.

Totodată, conform p. 24 al Regulamentului cu privire la lansarea procesului de confirmare a venitului asigurat în baza datelor din conturile personale ale asiguraților, în situațiile în care, persoanei căreia urmează să i se stabilească pensia îi lipsește informația despre careva perioade din motivul neprezentării datelor de către plătitorul de contribuții (agentul economic) sau neachitării contribuțiilor asigurărilor sociale de stat, aceasta este în drept să se adreseze la angajator sau la succesorul de drept al acestuia pentru soluționarea situației.

Comunică că angajatorii poartă responsabilitatea privind declararea în aspect nominal a informațiilor pe toți angajații entității conform documentelor de evidență contabilă în strictă coincidență cu calculele efectuate la întreprindere în folosul angajaților.

Potrivit datelor din Registrul de stat al evidenței individuale agentul economic „Moldovahidromaș” SA pentru lunile: iulie 2020 - aprilie 2022; iunie 2022 - decembrie 2022, februarie 2023 - aprilie 2025 au prezentat declarațiile Forma 4 BASS fără indicarea calculului pentru aceste perioade, fapt care este confirmat cu datele din extrasul din cont din dosarul de pensionare tipărit și anexat la data de 14.01.2023 din Sistemul Informațional „Protecția Socială”.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 20 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cei finanțați de la bugetul public național, sunt obligați să calculeze și să vireze, în mărimea cuvenită și în termenele stabilite în anexa nr. 1, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, aferente salariilor calculate și altor recompense.

Astfel, întru soluționarea problemei, Dvs., urmează să Vă adresați la angajator.” (f.d. 9)

La 04 septembrie 2025, Scurtu Valeriu s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana cu o cerere prealabilă prin care a solicitat răspuns pe marginea demersurilor înregistrate cu nr. 22/25 din 25.07.2025 și nr. 24/25 din 12.08.2025. (f.d. 86-87 dosar administrativ, 10)

În urma examinării cererii prealabile din 04.09.2025, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, a emis răspunsul nr. S/26-25 din 23.09.2025. (f.d. 11)

La 29 septembrie 2025, Scurtu Valeriu s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea răspunsului nr. S/26-25 din 23.09.2025 și emiterea unui act administrativ privind reexaminarea pensiei și includerea în stagiu de cotizare a perioadei perioadei în care a activat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă. (f.d.12)

În urma examinării cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin răspunsul nr. 1657/25 din 13.10.2025, i-a refuzat reclamantului în satisfacerea cerințelor invocate, fiind reținute următoarele argumente:

„Potrivit art 33 alin. (1) și (4^1) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea pensiei se efectuează doar în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare sau venitul asigurat, pentru perioadele efectiv achitate și înregistrate în contul personal de asigurări sociale, și, în cazul pensionarilor care au continuat să activeze după stabilirea pensiei, o dată la doi ani, cu condiția ca pensia reexaminată să fie mai mare decât cea aflată în plată.

Conform art 31 alin. (I) din Legea nr. 156/1998, pensia/reexaminarea pensiei se acordă la cererea persoanei care a obținut dreptul la pensie sau a reprezentantului său legal.

Din analiza dosarului de pensionare rezultă că nu ați depus o cerere de reexaminare a pensiei, astfel încât solicitarea formulată nu poate fi considerată admisibilă.

Cu referire la măsurile întreprinse de către CNAS față de angajatorul S.A. Moldovahidromaș, informăm că potrivit art. 20 alin. (1) al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, calculul și plata contribuției de asigurări sociale se fac lunar de către angajator.

Totodată, alin. (5) al aceluiași articol stabilește că, plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cei finanțați de la bugetul public național, surit obligați să calculeze și să vireze, în mărimea cuvenită și în termenele stabilite în anexa nr. 1, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, aferente salariilor calculate și altor recompense. Prin urmare, angajatorul este obligat să calculeze și să declare contribuții de asigurări sociale pe fiecare angajat

Menționăm că, începând cu anul 2021 prin Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor ucte normative a Iosl abrogat art. 21 din Legea nr. 489/1999 care reglementa baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru asigurați. Așadar, din salariile angajaților nu se rețin contribuții de asigurări sociale, acestea fiind achitate integral de către angajator.

În consecință, datele în conturile personale de asigurări sociale se înscriu în temeiul informațiilor declarate de angajator.

Totodată, comunicăm că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău nr. 2i-516/20 din 30.05.2022, s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de SA „Moldovahidromaș" S.A. Creanțele validate au constituit 13 690 065,40 lei, inclusiv contribuții datorate de angajator în sumă de 8 942 379,91 lei și majorări de întârziere în sumă de 4 747 685,49 lei, aferente perioadei iunie 2020-aprilie 2022.

La situația din 10.10.2025, SA „Moldovahidromaș" S.A. nu a achitat aceste creanțe față de CNAS, iar la momentul actual, societatea înregistrează datorii istorice și curente totale față de bugetul asigurărilor sociale în sumă de 29 871 446,57 lei.

În contextul menționat, pentru perioadele în care SA „Moldovahidromaş" înregistrează datorii față de bugetul asigurărilor sociale, prestațiile sociale nu pot fi stabilite, întrucât lipsa virării contribuțiilor în contul personal a! asiguratului împiedică includerea acestor perioade în stagiul dc cotizare.

Totodată, se precizează că CNAS nu are competența de a controla achitarea contribuțiilor sociale de către angajatori.

Or, conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 489/1999, colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, controlul corectitudinii calculării și virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu drepturile atribuite acestuia și în modul stabilit de legislația fiscală.

Dat fiind faptul că din conținutul cererii prealabile nu poate fi dedus faptul contestării sau obligării emiterii unui act administrativ individual, CNAS în temeiul art. 167 alin. (2) din Codul administrativ, respinge cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă.

Totodată, vă informăm repetat că, pentru realizarea dreptului pretins, urmează să vă adresați personal la Casa Teritorială de Asigurări Sociale conform vizei de domiciliu pentru depunerea cererii cu actele confirmative în original. (f.d. 13)

În dezacord cu deciziile emise, Scurtu Valeriu a depus prezenta acțiune.

Conform art. 1 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, (1) Prezenta lege stabilește cadrul legal al funcționării sistemului public de pensii, precum și interacțiunea acestuia cu sistemul public de asigurări sociale și cu alte mecanisme statale de protecție socială a populației. (2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unui sistem de pensii echitabil și sustenabil, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. e) al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, sistemul public de asigurări sociale se organizează și funcționează având ca principiu de bază, principiul contributivității, conform căruia prestațiile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de asigurări sociale, drepturile privind stabilirea prestațiilor sociale se cuvin în temeiul achitării contribuțiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform art.31 alin. (1) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, pensia se acordă, la cererea persoanei care a obținut dreptul la pensie, a tutorelui (curatorului) acesteia sau a reprezentantului desemnat prin procură ori prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, consemnată în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.

Alin. (3) din același articol statuează că, acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 60 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art. 33 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie potrivit alin. (1) se efectuează în cazul: a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie; b) transferării la altă categorie de pensie; *c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă;* d) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate; e) modificării/completării art. 5 și 50 cu prevederi referitoare la circumstanțe ce țin de perioade necontributive și de activități, care au fost realizate până la stabilirea/reexaminarea pensiei. (3) Reexaminarea dreptului la pensie în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d) și e) din prezentul articol se efectuează conform

formulelor indicate în anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 4, iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. c) din prezentul articol – conform formulei indicate în anexa nr. 2^1.

Conform prevederilor art. 53 alin.(1) al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, pensia pentru limită de vârstă se determină prin cumularea stagiului de cotizare realizat pentru perioada de până la 01.01.1999 și după 01.01.1999.

Potrivit prevederilor art. 7 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Analizând materialele cauzei, se constată că, potrivit cererii din 09.06.2025, Scurtu Valeriu a solicitat reexaminare dosarului de pensionare și calcularea pensiei pentru stagiu de cotizare realizat în perioada 2020-2025 în cadrul S.A. „Moldovahidromaș".

Astfel, corespunzător datelor corespunzător datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, la contul reclamantului (cod CPAS 95100885051) se conțin informații cu privire la contribuțiile de asigurări sociale calculate și achitate la bugetul asigurărilor sociale de stat declarate de către SRL „Moldovahidromaș" pentru perioada 2015-2022, după stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în privința lui Scurtu Valeriu. (f.d. 72-75 dosar administrativ)

Prin urmare, se constată că de către autoritatea publică pârâtă, perioada de activitate 2020-2025, după stabilirea pensiei, nu a fost inclusă în stagiul de cotizare și la determinarea venitului mediu lunar asigurat valorizat privind reexaminarea pensiei, fiind menționat că lipsește informația despre careva perioade în contul persoanei asigurate. Mai mult, fiind menționat că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău nr. 2i-516/20 din 30.05.2022, s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de SA „Moldovahidromaș" S.A. Creanțele validate au constituit 13 690 065,40 lei, inclusiv contribuții datorate de angajator în sumă de 8 942 379,91 lei și majorări de întârziere în sumă de 4 747 685,49 lei, aferente perioadei iunie 2020-aprilie 2022. La situația din 10.10.2025, SA „Moldovahidromaș" S.A. nu a achitat aceste creanțe față de CNAS, iar la momentul actual, societatea înregistrează datorii istorice și curente totale față de bugetul asigurărilor sociale în sumă de 29 871 446,57 lei.

În această ordine de idei, instanța de judecată va reține că potrivit art. 5 alin. (1) lit. a) și b) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și declarația privind evidența nominală a asiguraților sînt parte componentă a dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul și în forma stabilite de către Ministerul Finanțelor, se prezintă de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat după cum urmează: a) angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției – lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare celei de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare; b) persoanele fizice: întreprinzători individuali care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, inclusiv fondatorii godpodăriilor țărănești (de fermier), persoane fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, care nu au persoane angajate prin contract individual de muncă – o dată pe an, pînă la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 3 zile de la data inițierii radierii.

Aliniatul 4 și 5 al aceluiași articol statuează că, Declarațiile prevăzute la alin.(1) și (2) se depun la Serviciul Fiscal de Stat. Declarațiile se consideră recepționate dacă plătitorul de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat prezintă dovezi: un exemplar de declarație cu mențiunea Serviciului Fiscal de Stat, o recipisă electronică de confirmare a acceptării declarației în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat. Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a declarațiilor se aprobă de Ministerul Finanțelor. Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale informații referitoare la indicatorii dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și informații referitoare la indicatorii declarației cu privire la impozitul unic calculat pentru rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în modul și în forma stabilite de Serviciul Fiscal de Stat de comun cu Casa Națională.

Conform art. 25 alin. (2) Legea privind sistemul public de asigurări sociale, Plătitorul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat calculează și virează lunar contribuția de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform art. 30 alin. (2) lit. a) și b) Legea privind sistemul public de asigurări sociale, (2) în sensul stingerii obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, noțiunile utilizate în legislația fiscală semnifică: a) obligație fiscală – contribuțiile de asigurare socială de stat, alte sume impuse spre plată contribuabililor în bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și sumele majorărilor de întârziere(penalităților) și amenzilor aplicate pentru încălcarea legislației care stabilește aceste obligații; b) contribuabil – persoana care, conform legislației, este obligată să calculeze și/sau să achite, să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite sumele respective la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Instanța de judecată reține că neprezentarea de către angajator a declarațiilor privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale nu pot fi imputate salariatului, or, responsabilitatea de a vărsa sumele respective și sancțiunile pentru inacțiunile date o poartă în exclusivitate angajatorul.

Astfel, urmând logica expusă de Casa Națională de Asigurări Sociale că reclamantul urmează să se adreseze către fostul angajator cu solicitarea privind declararea acestei perioade potrivit cadrului normativ în vigoare precum și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, instanța de judecată reține că plata contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator nu poate fi imputată salariaților. Mecanismul de executare silită a plăților datorate la bugetul asigurărilor sociale de stat de către angajator, se realizează prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat conform art. 30 alin. (1) din Legea enunțată supra, care prevede că în cazul neplății, în termenele stabilite la art. 26, a contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, Serviciului Fiscal de Stat procedează la aplicarea măsurilor de executare silită, conform legislației fiscale.

Drept consecință, restanța angajatorului față de bugetul asigurărilor sociale de stat, nu poate avea impact negativ asupra salariatului său și respectiv, reclamantul nu poate fi limitat în obținerea unui drept garantat de Constituție (art. 49) pe temeiurile invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Impunerea reclamantului de a soluționa în locul autorităților statului problema achitării și transferării la bugetul de stat a contribuțiilor de asigurări sociale este una ilegală și inechitabilă, iar soluția impusă de Casa Națională de Asigurări Sociale ar genera noi litigii între reclamant și fostul angajator, cu alte cheltuieli excesive pentru reclamant, care de altfel este pensionar.

Art.21 Cod administrativ, consacră principiul legalității, la care se prevede că autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, exercitarea

atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate, autoritățile publice nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege, iar art.22 Cod administrativ, indică că faptele deja cunoscute autorităților publice competente nu necesită a fi probate, până la proba contrarie. În plus, art.28 Cod administrativ, consacră principiul eficienței procedurii administrative, care prevede că procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

Legalitatea și eficiența procedurii administrative este esențială pentru interesul public ce vizează ordinea de drept, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și satisfacerea necesităților sociale. În același timp, principiul legalității prevede că autoritățile publice nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Instanța de judecată reține, că, în principiu, ingerința în drepturile persoanei în cazurile și condițiile stabilite de lege, este posibilă, însă aceasta trebuie să fie proporțională. Astfel, conform art. 29 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Instanța de judecată subliniază că, principiul proporționalității este un element esențial al normei constituționale - Republica Moldova este un stat de drept (art. 1 din Constituția RM). Principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile prin care se efectuează o ingerință în drepturile persoanei ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent. Prin urmare, puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Din aceste motiv, principiul proporționalității este adesea denumit „interdicția excesului”. În substanță, principiul proporționalității este un „mijloc de cântărire” atunci când autoritatea publică intervine prin activitatea administrativă în drepturile persoanei.

Instanța de judecată reține că, testul de proporționalitate se realizează pe verticală și cuprinde anumite elemente. Potrivit algoritmului de verificare a proporționalității, testul eșuează și actului administrativ individual este ilegal, dacă cel puți lipsește un element. În așa fel, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și este proporțională dacă: - are un scop legitim;- este potrivită;- necesară; - rezonabilă.

Instanță de judecată conchide că, măsura oficială întreprinsă de CNAS nu este prevăzută de lege ca drept discreționar, pentru motivele arătate mai sus și vor fi dezvăluite mai jos prin prisma jurisprudenței CtEDO. Din acest punct de vedere respingerea solicitării reclamantei contravine art. art. 21 alin. (3) și 29 din Codul administrativ.

Scopul legitim urmărit de către CNAS prin adoptarea deciziei de respingere a cererii reclamantului privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, nu doar că nu este motivat, dar nici afirmat. O măsură oficială este întotdeauna potrivită dacă ajută la promovarea obiectivului dorit. Astfel, dacă este sau nu potrivită cu scopul legitim măsura de respingere a cererii reclamantului de către pârâtă, nu poate fi apreciată din lipsă de elemente de fapt ce urmau au fi acumulate conform art. art. 22, 85 alin. (3) și 87 din Codul administrativ, dar și din lipsa scopului legitim, care nu numai că nu este enunțat, dar nici motivat, circumstanță care denotă încălcarea prevederilor art. 31 și art. 118 alin. (1) – (3) din Codul administrativ.

Instanța de judecată subliniază că, elementul de necesitate a măsurii este eșuat, dacă există mijloace mai îngăduitoare și de adecvată egalitate pentru atingerea obiectivului legal. Astfel, din lipsa scopului legal, nemotivarea actului administrativ defavorabil și din lipsa cercetării stării de fapt, nu poate fi apreciat în general elementul necesității. Nici în referința depusă, dar nici din dosarul administrativ nu pot fi desprinse elemente de fapt care ar justifica necesitatea măsurii, și anume respingerea cererii de recalculare a pensiei pentru limită de vârstă, în circumstanțele în care reclamanta îndeplinit condițiile prevăzute de legea materială.

Totodată, instanță de judecată constată că, rezonabilitatea măsurii lipsește. Măsura oficială întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Astfel, din lipsa scopului legal, nemotivarea actului administrativ defavorabil și din lipsa cercetării stării de fapt este imposibil de pus în balanță argumentele pro și contra, avantajele în raport cu ingerința în drepturile reclamantului. Mai mult, pârâtul nu a prezentat nici o probă în conformitate cu prevederile art. 220 alin. (1) și 93 alin. (1) – (2) din Codul administrativ prin care ar proba rezonabilitatea măsurii oficiale cu scopul legitim urmărit.

Instanța de judecată subliniază că, controlul judecătoresc efectiv impune instanței de judecată obligația pozitivă să verifice legalitatea actului administrativ individual și din optica respectării securității juridice și certitudinii juridice.

În același timp, art.34 Cod administrativ, stabilește unul din principiile procedurii administrative și anume principiul cooperării, care prevede că autoritățile publice **au obligația** să contribuie și să colaboreze în vederea realizării competențelor ce le revin potrivit legii, același principiu este consacrat și în art.4 alin.(1) lit.e) al Legii 98/04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care prevede că administrația publică centrală de specialitate își desfășoară activitatea respectând principiul colaborării interinstituționale.

Acțiunile CNAS conduc la proceduri administrative defectuoase, care au ca consecință împovărarea reclamanților cu proceduri judiciare suplimentare, care puteau și trebuiau a fi evitate, plasarea responsabilității în luarea deciziilor pe instanțele de judecată, precum și cheltuieli suplimentare și nejustificate atât pentru reclamantă, cât și pentru bugetul public pentru procedurile judiciare.

Acțiunile CNAS sunt contrare principiilor respectării demnității umane și statului de drept, și îl privează pe reclamantă în mod nejustificat de drepturile fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova și alte acte normative.

Instanța reține că cererea de reexaminare și recalculare a pensiei și refuzul de a acorda revendicarea solicitată se referă la veniturile viitoare, care în principiu pot constitui ”bunuri” în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, pensia constituie un drept patrimonial în sensul art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și se constată o discriminare în sensul articolului 14 dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului. Limitarea nejustificată a unui drept recunoscut la pensie specială, nesocotit ulterior, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrădire, constituie o privare de proprietate în sensul art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 la CEDO, dar și o discriminare în sensul art. 1 din Protocolul 12 la Convenție (Buchen contra Cehiei-2006, Gaygusuz c Austriei-1996).

În consecință, din raționamentele menționate supra, instanța de judecată va admite acțiunea înaintată de Scurtu Valeriu, va anula Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector

Ciocana nr. 16/25 din 25 iunie 2025 privind respingerea cererii lui Scurtu Valeriu de reexaminare a pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1657/25 din 13 octombrie 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile și va obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să reexamineze și să recalculeze pensia lui Scurtu Valeriu pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei în perioada anilor 2020 - 2025.

Cu referire la cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate la judecarea cauzei, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 94 alin (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96, alin. (1) și alin. (11) din CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pentru justificarea cheltuielilor de judecată, pe marginea prezentei acțiuni, reclamantul pentru inițierea procesului a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei, iar la actele cauzei a fost anexat bonul de plată seria/numărul MD25TRPAAA142310A15232AA. (f.d. 4)

Ținând cont de faptul că, acțiunea reclamantului a fost admisă, instanța de judecată va obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Valeriu Scurtu suma de 200 (două sute) lei, achitată cu titlu de taxă de timbru.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. b), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Scurtu Valeriu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Ciocana nr. 16/25 din 25 iunie 2025 privind respingerea cererii lui Scurtu Valeriu de reexaminare a pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1657/25 din 13 octombrie 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să reexamineze și să recalculeze pensia lui Scurtu Valeriu pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei în perioada anilor 2020 - 2025.

Se încasează de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Scurtu Valeriu taxa de timbru în mărime de 200 lei (două sute lei).

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița
Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița